

INHOUD

1. Inleiding 10

- 1.1 Trends en ontwikkelingen 11
- 1.2 Opzet boek 13
- 1.3 Die overvloed aan apps voor je iPad 13
- 1.4 Wat weet je van je iPad? 15
- 1.5 Basishandelingen voor het gebruik van je iPad 18
- 1.6 Apparaten aan je iPad koppelen 25

2. Mijn informatiemanager 28

- 2.1 Social media volgen 30
- 2.3 Webinformatie lezen 38
- 2.4 Kranten en tijdschriften lezen 43
- 2.5 Mail lezen 44
- 2.6 Teksten en presentaties lezen 46
- 2.7 Informatie opslaan en delen 46
- 2.8 Bestanden synchroniseren 48
- 2.9 Informatie delen 49

3. Mijn creatiemanager 56

- 3.1 Brainstormen 57
- 3.2 Mindmappen 61
- 3.3 Eigen ideeën snel vastleggen 64
- 3.4 Ideeën verzamelen 65
- 3.5 Samen tekst creëren 67

4. Mijn communicatiemanager 70

- 4.1 Berichten sturen en ontvangen 71
- 4.2 Mail 71
- 4.3 Communiceren met bijlagen 73
- 4.4 Mailen met de Google-app 74
- 4.5 Mailchaos: POP of IMAP? 74
- 4.6 Mailtip voor groepsmail 75
- 4.7 Sms 75
- 4.8 Twitter 76
- 4.9 Tekst naar mail, sms en Twitter 76
- 4.10 Teksten schrijven 77
- 4.11 Aantekeningen maken 78
- 4.12 Tekst met opmaak produceren 83
- 4.13 Tekst schrijven en audio opnemen 85
- 4.14 Teksten met de hand schrijven 87
- 4.15 Schrijven via cloudcomputing 88

- 4.16 Teksten becommentariëren 90
- 4.17 Handtekeningen zetten in pdf-documenten 96
- 4.18 Vergaderen met en zonder iPad 97
- 4.19 Welke vergaderapps heb je als deelnemer in ieder geval nodig? 101
- 4.20 Online vergaderen op je iPad 103
- 4.21 Praten 105

5. Mijn tijd- en taakmanager 108

- 5.1 Tips voor taak- en tijdmanagement op je iPad 109
- 5.2 Agenda 111
- 5.3 Agenda synchroniseren 111
- 5.4 Agenda vullen en bijhouden 112
- 5.5 Alternatieve agenda-apps 115
- 5.6 Taken en todo 116
- 5.7 Getting Things Done 116
- 5.8 Apps voor takenlijsten 120
- 5.9 Het berichtencentrum 124
- 5.10 Projectbeheer 125

6. Mijn presentatiemanager 128

- 6.1 Een PowerPoint-presentatie maken 129
- 6.2 Een presentatie maken in Keynote 131
- 6.3 Een PowerPoint-presentatie op je iPad tonen 133
- 6.4 Presenteren voor een klein publiek 135
- 6.5 Presenteren voor een groot publiek 136
- 6.6 Presentatiemateriaal maken met je iPad 139
- 6.7 Interactief presenteren 143

7. Mijn relatiemanager 148

- 7.1 Contacten beheren 149
- 7.2 Je contacten in andere apps gebruiken 151
- 7.3 Andere apps voor contacten 152
- 7.4 Google-contacten 154
- 7.5 Visitekaartjes 154
- 7.6 Customer Relationship Management 155

Overzicht genoemde apps 158

Literatuur 162

Over de auteur 165

HOOFDSTUK 1

Inleiding

Toen Apple in januari 2010 de iPad presenteerde aan het publiek, zagen de medewerkers de iPad helemaal niet als een apparaat voor business. Ze hadden de iPad toch echt bedacht voor de consumentenmarkt en voor die markt was de iPad een apparaat om muziek mee te beluisteren, video's te bekijken, wat te internetten en wat mails te lezen en te schrijven. Steve Jobs liet tijdens de presentatie een lijstje zien met de volgende wensen: Browsing, Email, Photos, Video, Music, Games, eBooks. En het apparaat dat dit het best kan: 'We call it the iPad'.

1.1 Trends en ontwikkelingen

Het waren softwareontwikkelaars die de zakelijke mogelijkheden zagen en die apps gingen ontwikkelen waarmee je in je werk je productiviteit een nieuwe boost kon geven. Die apps werden zeer gewaardeerd en aangeschaft, een reden voor ontwikkelaars om nog meer relevante apps te bedenken.

Eigen voorkeurapparaten

Vervolgens ontstond de trend om steeds vaker eigen voorkeurapparaten uit huis mee te nemen naar het werk. Professionals hadden de meerwaarde ontdekt van wat ze privé gebruikten en vonden het maar vreemd dat ze in hun werk niet over dezelfde mogelijkheden konden beschikken. Een ontwikkeling die de IT-afdeling van een bedrijf eerst tegenhield ('die ondersteunen we niet'), maar al gauw was deze beweging van BYOD (*Bring Your Own Device*) niet meer te stoppen. Een nieuwe toekomst was geboren voor de iPad.

Bedrijfssoftware naar iPad

Een nieuwe trend is dat allerlei bedrijfssoftware toegankelijk wordt op je iPad. De leveranciers of derden laten apps bouwen waarmee je in staat bent vanaf je iPad bijvoorbeeld in het CRM (Customer Relationship Management)-systeem te werken, waar je ook bent. Deze trend laat nog eens zien hoe serieus grote softwarehuizen de iPad nemen als een instrument om snel en slim bedrijfsinformatie te kunnen raadplegen, te maken en te bewerken. Een mooi compliment voor de iPad.

Vrijheidsbehoefte

De iPad is een gebruiksinstrument dat inmiddels door miljoenen zakelijke professionals omarmd is om goed georganiseerd te blijven, een hoge productiviteit te leveren, slim met schaarse tijd om te gaan en een krachtige communicator te zijn. De iPad is ook een instrument dat tegemoetkomt aan de groeiende wens van al die

professionals om minder of niet meer afhankelijk te zijn van gesloten organisaties, systemen en locaties. Waar dat vandaan komt? Misschien hebben we allemaal wel een onderbewuste vrijheidsbehoefte die nu loskomt, omdat er perspectief is. Wie weet. De iPad als mobiel kantoor komt volledig tegemoet aan die behoefte.

Echt samenwerken

We hebben het nu alleen nog maar over wat al die individuen persoonlijk kunnen bereiken met behulp van hun iPad. Het wordt allemaal nog slimmer wanneer je deze gebruikers ook nog eens met elkaar verbindt. Denk aan de situatie waarin jouw directe omgeving ook zo slim werkt met een iPad, dat die jou met dezelfde mobiele efficiency van informatie voorziet of die samen met jou maakt. Dan gaat de productiviteit en efficiency bij jou en bij iedereen nog eens omhoog. Dit is het effect wanneer organisaties en netwerken van professionals allemaal gebruikmaken van de iPad. Dan hebben we het echt over slimmer samenwerken.

Echt efficiënter werken

Velen zijn voor de iPad druk geweest met efficiënt(er) werken. Voortschrijdende techniek moest werk toch efficiënter kunnen maken? Met mobiele telefoons en laptops was het mogelijk de eerste echte stappen te zetten, maar iedereen kwam erachter dat met name mobiliteit en toegang tot informatie met deze apparaten nog niet geregeld was. Met de komst van de iPad zijn deze belemmeringen eindelijk weggenomen en kan ieder individu en elke organisatie nu werkelijk tijd en geld besparen.

Gadget en verlosser

Toch betekenen al die grote hoeveelheden iPads en gebruikers en behoeften aan efficiency en vrijheid niet dat waar de iPad is, het ook daadwerkelijk beter of slimmer gaat. We zien ook een trend dat organisaties de iPad steeds vaker omarmen als een oplossing voor veel problemen, als een *must have* zonder te weten waarom, als een imagooversterkend middel, als een lokker in werving en selectie (bij ons krijg je de nieuwste iPad). Toch weten maar weinigen hoe je het apparaat nou werkelijk zinvol inzet om werken en samenwerken slimmer te laten verlopen en daarmee tijd te winnen, frustraties te beperken en geld te besparen.

1.2 Opzet boek

Dit boek is opgedeeld in zes thema's die een professional in het werk tegenkomt. Dat zijn:

- Mijn informatiemanager
- Mijn creatiemanager
- Mijn communicatiemanager
- Mijn tijd- en taakmanager
- Mijn presentatiemanager
- Mijn relatiemanager

In elk thema komen de belangrijkste activiteiten aan bod die bij dit thema een rol spelen. Binnen die activiteiten komen weer apps aan bod die goed te gebruiken zijn voor die thema's. Alle in dit boek genoemde apps vind je aan het eind in een totaaloverzicht.

1.3 Die overvloed aan apps voor je iPad

Het is goed om hier aan het begin van dit boek stil te staan bij de enorme hoeveelheid apps die je kunt gebruiken om slimmer (samen) te werken met behulp van je iPad. Voor je het weet, zie je door de bomen het bos niet meer en zit je maar apps te installeren zonder dat je weet of ze nou werkelijk een plek in je mobiele kantoor verdienen.

In dit boek is al een selectie voor je gemaakt. Hier worden apps genoemd die in ieder geval interessant genoeg zijn om te gebruiken. Maar dan nog zijn het er alles bij elkaar nog steeds veel. Daarom is het zo belangrijk dat je vooraf een helder idee hebt van hoe jouw mobiele kantoor eruit gaat zien. In dit boek vind je een aantal gebruiksthema's. Vraag je bij elk thema af of je de iPad hiervoor wilt gebruiken. Daarna vind je binnen elk gebruiksthema weer een aantal opties waarbij je opnieuw moet beoordelen welke opties voor jou van toepassing zijn. Een voorbeeld is het gebruiksthema *Mijn informatiemanager*.

Bij het gebruiksthema *Mijn informatiemanager* zie je allerlei bronnen die je kunt inzetten om informatie te krijgen. Denk aan social media, kranten en tijdschriften en webinformatie. Het kan zijn dat je genoeg hebt aan je social media en dat alle andere bronnen minder belangrijk zijn. Als je die keuze maakt, zorg er dan voor dat je die andere bronnen ook niet beschikbaar hebt op je iPad, omdat je anders altijd in de verleiding komt om ze toch even te bekijken. Het risico daarvan is dat je informatiestroom te groot wordt, wat weer

gevolgen heeft voor bijvoorbeeld je timemanagement. Nou heb je daar ook veel hulpmiddelen voor op je iPad, maar je snapt waarschijnlijk wel waar het om gaat.

Nog iets over de apps die aan bod komen in dit boek. Zoals al eerder is aangegeven, het is een selectie. Dit betekent niet dat er geen andere apps zijn die toegevoegde waarde hebben. De genoemde apps heb ik vrijwel allemaal in de praktijk geprobeerd en ik weet dus wat ze te bieden hebben. Het is alleen onmogelijk om alle mogelijke apps uit te proberen. Daar zijn het er te veel voor. Dus ja, het kan goed voorkomen dat je zelf voor een bepaald thema andere apps gebruikt die prima voldoen. Prima, vooral laten zo. Maar mocht je nog zoekende zijn, dan weet je in ieder geval zeker dat de apps die ik noem, goed te gebruiken zijn in jouw mobiele kantoor, op jouw iPad.

Per thema komen apps aan bod, waarvan ik er altijd een paar wat diepgaander toelicht om de werking ervan duidelijk te maken. Bij andere is het met name een korte schets van wat de app kan. Het moet voor jou genoeg zijn om een beeld te krijgen van de mogelijke waarde voor jouw mobiele kantoor. Sommige apps komen bij meerdere thema's voor. Je zult dan niet twee keer hetzelfde verhaal lezen, maar per thema de informatie die voor dat thema relevant is.

Mocht je door dit boek veel apps gaan installeren, dan kan het wel eens gebeuren dat er eentje blijft hangen bij de installatie. Dit los je heel eenvoudig op door je iPad volledig af te sluiten. Dat doe je door de aan/uitknop lang ingedrukt te houden, totdat de rode schuifknop in beeld komt. Sluit hiermee je iPad af. Start hem opnieuw met de aan/uitknop en alles is weer in orde.

In dit boek staan geen prijzen van apps en er staat ook niet of ze gratis zijn. Dat is namelijk ondoenlijk. Prijzen veranderen, veel betaalde apps worden ook wel eens tijdelijk gratis aangeboden en gratis apps kunnen door een update ineens een betaalde app worden. Kortom, het heeft geen zin je daarover te informeren, omdat de informatie dezelfde dag al verouderd kan zijn.

Wat heel belangrijk is bij de iPad en met name de apps, is dat je altijd kijkt hoe goed ze met elkaar communiceren. Bijvoorbeeld: de app van opslagservice Dropbox herkent de apps waarmee je het getoonde bestand kunt openen. Zo hoeft je niet te schakelen naar een andere app om het bestand te openen, maar kun je direct Openen in activeren. Lees dus in de App Store in iTunes of op websites altijd de synchronisatie/connectiemogelijkheden van de app, want die bepalen voor een groot deel het gebruiksgemak.

Tot slot: in dit boek gaan we uit van een iPad zoals je die bij een Apple-reseller of in de Apple Store koopt en die geen *jailbreak* heeft. Jailbreak is het openen van het bestandssysteem van de iPad. Hierdoor is het mogelijk programma's op je iPad te installeren buiten de App Store van Apple om. Verder gaan we uit van een iPad met de laatste update van het besturingssysteem, in Apple-termen iOS. Oude versies ondersteunen niet alle mogelijkheden die in dit boek worden genoemd. Verder richten we ons bij apps op de Nederlandse App Store. Slechts twee keer komt een app uit de Amerikaanse App Store aan bod.

1.4 Wat weet je van je iPad?

In deze paragraaf vind je informatie over de iPads die je op dit moment kunt kopen, een serie handigheden om snel met je iPad te kunnen werken en de externe connectiemogelijkheden van je iPad. Maar eerst iets over de werking van je mobiele kantoor.

Hardware en software

Je iPad als mobiel kantoor bestaat uit twee essentiële onderdelen, die we al kennen sinds het bestaan van computers. Je hebt de hardware en de software en het is de combinatie van die twee die jouw mobiel kantoor laat draaien.

De hardware is je iPad zelf, je lichtgewicht apparaat met een lange batterijduur, hoogwaardig multitouchscherm, slechts 9,7 inch, twee ingebouwde camera's (vanaf iPad2), wifi en optioneel 3G/4G, gyroscoop, versnellingsmeter en kompas en VGA-output. Deze batterij aan techniek heb je dus bij je, altijd.

De software bestaat uit het besturingssysteem met een serie aan mogelijkheden en al die apps die je op allerlei gebieden helpen om je mobiel kantoor goed te laten draaien.

Welke iPad wordt mijn mobiele kantoor?

Je hebt momenteel de keuze uit drie iPads, respectievelijk de 1, 2 en 3Gen. Daarnaast heb je nog eens de keuze uit verschillende geheugengroottes en wel of geen 3G/4G-mogelijkheid. Best veel keuzes en welke kies je dan?

Afbeelding 1.1 De iPad 3 ziet er vrijwel hetzelfde uit als zijn voorgangers. De verbeteringen zitten deels in de uitrusting, maar vooral in de werking (foto: Apple).

Het grote verschil tussen de iPad 1 en 2 is voor het mobiele kantoor de snelheid waarmee het apparaat reageert, het beeldscherm en de camera's. De iPad 2 heeft twee ingebouwde camera's die de 1 niet heeft. Dit betekent dat alle gebruiksmogelijkheden in dit boek waarbij de camera een rol speelt, afvallen als je een iPad 1 gebruikt. Het grote verschil tussen een iPad 2 en 3 is allereerst de snelheid. Zoals je mag verwachten, heeft de iPad 3Gen weer een snellere processor dan de iPad 2 en dat merk je in de snelheid van handelen. Verder heeft de nieuwste iPad een beeldscherm met een hogere resolutie en is de camera aan de achterzijde van een hogere kwaliteit dan bij de iPad 2. Verder beschikt de iPad 3Gen over de mogelijkheid om stemopnamen te maken. De iPad 3Gen heeft hiervoor een aparte knop gekregen voor het bedienen van de microfoon. Tot slot heeft de iPad 3Gen verbeterde 3G-prestaties, namelijk 4G, vanzelfsprekend alleen in de versies met 3G.

Geheugen

Dan het geheugen. Je koopt minimaal 16 GB en dat is voldoende als je niet te veel met muziek en films gaat doen. Met name muziek-apps en films nemen veel geheugen in beslag en dan zit je iPad vrij snel vol. Wil je daar toch veel mee doen, dan heb je 32 GB nodig.

Wel of geen 3G/4G?

Tot slot de keuze voor 3G/4G. Standaard heb je wifi en dat is voor een draadloos netwerk thuis en op externe werkplekken voldoende. Ben je veel op pad en werk je op je allerlei plekken zonder wifi, dan is een iPad met 3G/4G de beste optie. Je hebt hier dan wel een 3G/4G-data-abonnement nodig. Dat kun je los kopen, maar je kunt het ook goedkoper oplossen als je al een telefoonabonnement met data hebt. Je ruilt dan je bestaande simkaart in voor twee simkaarten waarvan er één een microsim is die in je iPad past. De enige restrictie is dat je niet op beide apparaten, telefoon en iPad, tegelijk data kunt gebruiken. Gebruik je het ene apparaat, zet dan het andere op vliegtuigmodus of schakel het uit. Deze optie is niet bij alle telecomaandieners verkrijgbaar. Met name de stuntaanbieders bieden deze mogelijkheid niet.

Persoonlijke hotspot

Een alternatief voor de twee simkaarten (dual sim) is gebruikmaken van *tethering* of persoonlijke hotspot. Hierbij gebruik je een mobiele telefoon met dataverbinding als modem voor je iPad. Of je deze mogelijkheid kunt inzetten, hangt helemaal af van je telecomaandienster. Sommige bieden het niet aan en andere tegen betaling. Het werkt heel eenvoudig. Om te achterhalen of je persoonlijke hotspot kunt gebruiken op je iPhone, open je Instellingen en kijk je of daar de optie Persoonlijke hotspot staat. Ontbreekt deze optie, dan heb je geen ondersteuning voor persoonlijke hotspot. Staat de optie er wel, dan zie je of deze aan of uit staat. Zet je de optie aan, dan krijg je een scherm waarop de code staat die je op je iPad bij Instellingen/wifi moet invoeren. Het is ook mogelijk om telefoon en iPad met bluetooth te laten communiceren.

Afbeelding 1.2

Als Persoonlijke hotspot beschikbaar is, vind je deze optie bij de instellingen van je telefoon.

1.5 Basishandelingen voor het gebruik van je iPad

Uitgangspunt in dit boek is dat je de basishandelingen van je iPad kent. Dan hebben we het bijvoorbeeld over het openen, sluiten en verwijderen van een app, installeren van apps vanuit de App Store, instellen van e-mailaccounts, instellen van een Apple-account, swipen om naar volgende schermen te gaan en schakelen van de ene app naar de andere (multitasken). Mocht je al deze beginselen niet kennen, dan is het slim om de online handleiding van je iPad te raadplegen: manuals.info.apple.com/nl_NL/iPad_Gebruikershandleiding.pdf.

Essentiële swipes

Met de software-update naar iOS 5 zijn er voor swipen (de veegbeweging over je scherm) een paar aardige mogelijkheden toegevoegd. Ze zijn bedoeld om de homeknop te ontzien. Dat kan makkelijker zijn als toch al aan het swipen bent en je hebt de mogelijkheid om handbewegingen wat af te wisselen. Je kunt ze ook gebruiken om je iPad-gebruikersimago wat op te krikken.

Je moet deze bewegingsmogelijkheden eerst activeren bij de instellingen: Instellingen, Algemeen, Multitasking-gebaren. Daar zie je ook een beschrijving van de opties.

Afbeelding 1.3
Met de optie
Multitasking-
gebaren acti-
veer je extra
swipes.

Handige extra swipes zijn:

- Apps sluiten. Maak een knijpende beweging met duim en vingers en de app sluit zich.
- Overzicht geactiveerde apps openen en sluiten. Je kent de dubbele tik op de homeknop. Het kan ook met een swipe: veeg met vier vingers naar boven. Veeg je naar beneden, dan sluit het scherm.
- Schakelen tussen geactiveerde apps. Veeg met vier vingers van links naar rechts of van rechts naar links. Het mooie van deze swipe is dat je zo ook snel in de ene app iets kopieert en dat in de andere app plakt.

Afbeelding 1.4

Wanneer je in Mail een bericht hebt geopend en je houdt de iPad in portretstand, dan kun je met een veegbeweging van links naar rechts de inbox tevoorschijn toveren en met een veegbeweging van rechts naar links weer laten verdwijnen. Voor deze swipe is één vinger genoeg.

Tekst invoeren

Je iPad heeft het virtuele toetsenbord om tekst, cijfers en andere tekens in te voeren in welke app dan ook. Heb je behoefte aan een echt toetsenbord, dan heb je twee opties. Of je koopt een case met een ingebouwd toetsenbord of je koopt een toetsenbord met bluetooth of USB. Voor een USB-toetsenbord heb je een connector nodig die onderdeel is van de Apple iPad Camera Connection Kit. Deze wordt besproken in de paragraaf *Apparaten aan je iPad koppelen*. Waarom zou je een echt toetsenbord gebruiken? Misschien vind je het niet handig om op het schermtoetsenbord te werken en voel je liever echte toetsen. Vooral bij het typen van lange stukken tekst kan een los toetsenbord prettiger zijn. Hou er wel rekening mee dat je dan een tafel of een bureau nodig hebt. In het openbaar vervoer of op andere mobiele plekken is een los toetsenbord niet erg praktisch.

Afbeelding 1.5 Het bluetoothtoetsenbord van Apple.

Een optie voor de bluetoothversie is het toetsenbord van Apple dat je bijvoorbeeld bij een iMac krijgt geleverd, maar dat ook los te verkrijgen is. Het is een heel compact toetsenbord, dat makkelijk mee te nemen is. Heb je de beschikking over slechts één bluetoothtoetsenbord, bijvoorbeeld dat van je desktop of laptop? Is die laptop of desktop een Mac en wil je dat ene toetsenbord ook voor je iPad gebruiken? Dat kan met de applicatie *1keyboard*. Deze installeer je op desktop of laptop en vanuit de applicatie kun je switchen naar het apparaat waarop je wilt typen. www.eyalw.com/1keyboard/. Wil je een compactere oplossing, dan kun je gebruikmaken van een case met ingebouwd toetsenbord. Hiermee heb je een beschermcase voor je iPad én een extern toetsenbord. Het geheel ziet eruit

als een kleine laptop. Een voorbeeld is de Logitech Keyboard Case by ZAGG.

Het virtuele toetsenbord van je iPad

Je kunt het virtuele toetsenbord op drie manieren gebruiken:

- De klassieke mogelijkheid: het toetsenbord staat onder in je scherm.
- Gesplitst.
- Zwevend.

Het gesplitste toetsenbord is vooral handig wanneer je je iPad met twee handen vasthoudt en met je duimen de tekst tikt. Je kunt je toetsenbord splitsen door allereerst de optie te activeren in je instellingen: Instellingen, Algemeen, Gesplitst toetsenbord. Daarna houd je rechtsonder op het toetsenbord de knop met het toetsenbordicoon ingedrukt. Kies in het pop-upmenu de optie Gesplitst. Ben je tevreden met je gesplitste toetsenbord, maar wil je met je rechterduim een letter op de meest rechtse toetsen van het linkerdeel aantikken, dan is dat lastig vanwege de afstand die je moet overbruggen. Nou blijkt dat je iPad zes onzichtbare toetsen heeft die dit probleem oplossen. Wanneer je namelijk rechts van de T, G en V tikt, krijg je de Y, H en B. Andersom werkt het ook. Wanneer je links van de Y, H en B tikt, krijg je de letters T, G en V.

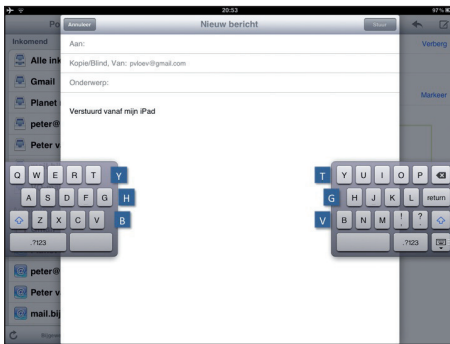
Trefwoorden

In je dagelijkse werk wil je natuurlijk snel de noodzakelijke informatie invoeren en daarbij gebruik je met regelmaat dezelfde tekst. Denk aan mailadressen en standaardtekstpassages. Die kun je op je iPad instellen voor supersnelle invoer.

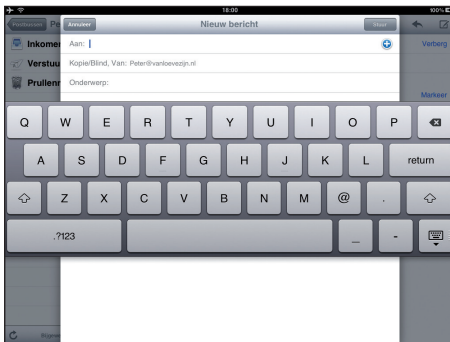
Ga naar Instellingen, Algemeen, Toetsenbord. Daar zie je het onderdeel Trefwoorden staan. Klik op Nieuw trefwoord. Bij Zin vul je de tekst in die moet verschijnen en bij Trefwoord de tekens die je daarvoor wilt gebruiken. Klaar. Tik de gekozen tekens in een tekst en je krijgt de ingevulde tekst als tekstsuggestie in beeld. Bevestig de suggestie met de spatiebalk.

Er bestaan apps die hetzelfde doen, meestal met allerlei extra functies. Een voorbeeld is TextExpander.

Afbeelding 1.6
Gesplitst toetsenbord met
onzichtbare toetsen.

Afbeelding 1.7
Met de optie Zwevend komt
het toetsenbord los te staan
van de app eronder.

Sneltoetsen

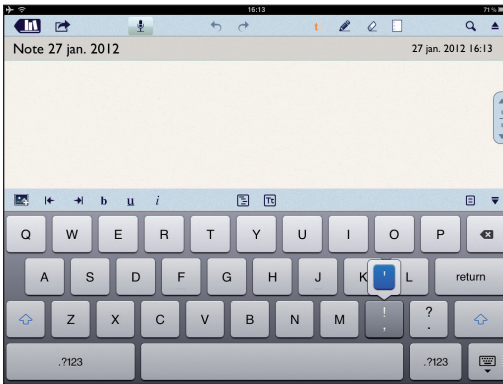
Diverse toetsen op het toetsenbord bieden functies die het typen sneller maken. Ze werken net als de accenttekens op de klinkers: even de toets ingedrukt houden en er verschijnt een menu. Hier volgen enkele veelgebruikte sneltoetsen.

In lettermodus:

- De toets met de komma wordt na vasthouden een enkel aanhangsteken.
- Twee keer spatiebalk geeft een punt, een spatie en een hoofdletter. Ideaal voor het einde van een zin.
- De toets met de punt wordt na vasthouden een dubbel aanhangsteken.
- De Shift-toets (pijl naar boven) blijft na twee keer tikken geactiveerd, zodat je kapitalen kunt blijven tikken. Tik één keer op de Shift-toets en je typt weer kleine letters.
- Je kunt vanuit de lettermodus snel een cijfer of symbool tikken.

Houd de toets ?123 ingedrukt tot de cijfers en symbolen verschijnen, en swipe direct door naar het gewenste cijfer of symbool. Daarna laat je de toets los en ben je terug in de lettermodus.

- Voor klinkers met accenttekens houd je je vinger op de letter totdat het menu verschijnt en je kunt doorschuiven naar de gewenste letter met accent. Wanneer je je vinger op de klinker zet en direct naar boven schuift, krijg je een snelmenu met een beperkter aanbod. Houd je aan het begin van een zin je vinger op een klinker, dan krijg je een hoofdletter met accent.

Afbeelding 1.8
De komma is de sneltoets voor het enkele aanhalingsteken.

In cijfermodus:

- De toets met het dubbele aanhalingsteken geeft na vasthouden een menu met varianten voor het dubbele aanhalingsteken.
- De toets met het enkele aanhalingsteken geeft na vasthouden een menu met varianten voor het enkele aanhalingsteken.
- De toets met het €-teken geeft na vasthouden de meest voorkomende valutatekens.
- De toets met het liggende streepje geeft na vasthouden een menu met streepjesvarianten.

Specifiek voor e-mailberichten of in je webbrower:

- De toets met de punt geeft na vasthouden de meest voorkomende domeinen, waaronder .nl (maar ook .com, .edu, net enzovoort).

Houd er rekening mee dat apps je toetsenbord kunnen veranderen. Sommige apps geven je meer toetsen en andere apps voorzien in een compleet nieuwe set toetsen, bijvoorbeeld rekenapps. Wil je

heel bewust je toetsenbord veranderen, dan kan dit min of meer met een app als TypeWay. We zeggen min of meer, omdat deze app niet het standaardtoetsenbord van de iPad vervangt. Met deze app krijg je een toetsenbord te zien dat zich aanpast aan jouw typegedrag en je daardoor beter ondersteunt. Maar je moet de tekst in de app tikken en daarna met knippen en plakken in een andere app plaatsen. De vraag is of dat nou zo handig is.

Cursortoetsen voor je iPad

Je iPad heeft standaard maar één manier om je cursor op een bepaalde plek te zetten: met het vergrootglas. Dit vergrootglas activeer je door je vinger op de plek te houden waar je de cursor wilt plaatsen. Wanneer je dit doet in een tekst die je bewerkt of maakt, dan kun je de cursor per letter verplaatsen. In een niet te bewerkt tekst verplaats je het vergrootglas per woord. Niet iedereen ervaart deze manier van werken als prettig en je hoort regelmatig het verlangen naar cursortoetsen op het toetsenbord. Maar die heeft het standaardtoetsenbord niet. Nee, niet het standaardtoetsenbord, maar wel sommige toetsenborden van tekstapps. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar het toetsenbord van de apps Nebulous Notes en Write2. Beide hebben in de bovenste toetsenbalk twee cursortoetsen om links en rechts door de regels te gaan. Misschien een reden om bij de keuze van schrijffapps rekening mee te houden.

Autocorrectie

Nu je al zoveel manieren weet om slim tekst te genereren, zit je niet te wachten op een iPad die meedenkt en jouw woord verandert in een ander woord dat jij nou net niet bedoelde. We hebben het hier over de autocorrectie, die op de iPad standaard is ingeschakeld. De iPad voerspelt aan de hand van de toetsen die je aantikt welk woord je wilt schrijven. Wanneer je de voorspelling accepteert (spatiebalk) of negeert (X-knop), slaat de iPad je keuze op en gebruikt die later opnieuw.

De autocorrectie werkt vaak goed, maar net zo vaak niet. Ben je een beetje snel aan het tikken, dan heb je soms niet eens door dat je inmiddels heel vreemde woorden in je tekst hebt staan. Zit de autocorrectie je dwars, dan schakel je de functie uit: Instellingen, Algemeen, Toetsenbord, Autocorrectie.

De stylus

Gebruik je een stylus of niet? Dat is een lastige en vooral persoonlijke vraag. Je hebt mensen die met hun vinger geen fatsoenlijke lijn of letter op het scherm krijgen. Voor hen is een stylus een uitkomst. Het probleem is dat de ene stylus de andere niet is. Eigenlijk moet je een stylus dus eerst uitgebreid proberen voordat je er een aanschaft. Maar dat is lastig, want de meeste stylussen worden online verkocht en om ze nou telkens terug te sturen is ook zo wat. Dan blijft er niets anders over dan reviews lezen, veel reviews.

Uiteindelijk kom je nog een ander probleem tegen: veel stylussen werken minder goed met screenprotectors. Het contact is dan minder en je krijgt de neiging om hard op het scherm te gaan drukken om te krijgen wat je wilt. Dat kan schadelijk zijn voor je mobiele kantoor, en je portemonnee.

1.6 Apparaten aan je iPad koppelen

Het liefst neem je alleen je iPad mee op pad, zonder allerlei ingewikkelde accessoires die je fysiek moet aansluiten op je iPad. Dat is heel begrijpelijk: je wilt immers een echt mobiel kantoor hebben. Daar komt nog bij dat je iPad maar een paar aansluitingen heeft: een ingang voor een koptelefoon/microfoon en de standaardconnector voor je oplaad- en verbindingkabel. Toch zijn er wel wat handige apparaten waarvan het de moeite waard kan zijn om ze mee te nemen. Sterker nog: voor sommige werkzaamheden zijn ze eenvoudigweg onmisbaar.

De Camera Connection Kit

Met die ene connector onder de homeknop van je iPad kun je meer doen wanneer je beschikt over een Camera Connection Kit. Deze kit bestaat uit twee stekkers die op de connector passen. De ene heeft aan de andere kant een SD-kaartlezer en de andere heeft aan de andere kant een USB-aansluiting. Daarmee kun je bijvoorbeeld een iPhone koppelen om foto's en films over te zetten. Maar je kunt hier ook een USB-toetsenbord aan koppelen of een videocamera en zelfs een USB-stick. Bedenk wel dat deze USB-stick alleen functioneert wanneer er foto's op staan in een map met de naam DCIM. Staan de foto's er bijvoorbeeld los op, dan gebeurt er niets. Ook als je een USB-stick met allerlei andere bestanden aansluit, worden die niet zichtbaar op je iPad.

Afbeelding 1.9 De Camera Connection Kit met links de USB-adapter.

De microfoon

Moet je voor je werk regelmatig audio-opnamen maken, dan kan dat met de ingebouwde microfoon van de iPad. Vind je de kwaliteit onvoldoende, dan koop je een externe microfoon die je aansluit op de koptelefoon/microfooningang of op de connectoraansluiting. Voorbeelden van microfoons voor opnamen in hoge kwaliteit zijn de iRig Mic, de MIKE van Apogee en de iM2 van Tascam.

De iFlashDrive

Veel iPad-gebruikers moesten wennen aan het idee dat je geen USB-stick op je iPad kunt aansluiten, behalve dan voor foto's en video's met behulp van de Camera Connection Kit. Die situatie is wel aan het veranderen en een voorbeeld daarvan is de iFlashDrive. Dit is een stick met aan de ene kant een connector die direct op de iPad past en aan de andere kant een USB-aansluiting. Je kunt vanaf de stick alles overzetten naar je iPad, maar helaas kun je vanaf je iPad geen informatie opslaan op de iFlashDrive.

De lader

Wanneer je met je iPad een dag on the road bent, moet je met 100% geladen batterij de dag doorkomen. Mocht je toch tekortkomen, dan heb je je 220V-lader om op locatie bij te laden. Ben je veel met de auto op pad, dan is een autolader handig. Let erop dat je een lader koopt waarop expliciet wordt aangegeven dat die geschikt is voor de iPad. Een autolader voor een iPhone is niet geschikt voor een iPad.

Draadloze connectie met wifi en bluetooth

Met wifi en bluetooth kun je nog meer apparaten aan je iPad koppelen. Denk bij bluetooth dan met name aan toetsenborden waarmee je wellicht sneller kunt typen dan met het virtuele toetsenbord,

denk aan koptelefoons/microfoons voor spraakcommunicatie of voor gewoon een rustgevend muziekje, of denk aan luidsprekers. Bij wifi heb je bijvoorbeeld de mogelijkheid verbinding te maken met een printer (als je die nog nodig zou hebben) op hetzelfde netwerk. Bij *Mijn communicatiemanager* vind je meer informatie over printen.